

Geboren worden in het UMC Sint-Pieter

DEPARTEMENT MOEDER-KIND
UMC SINT-PIETER

**U hebt gekozen voor het
UMC St-Pieter voor de opvolging
van uw zwangerschap en
bevalling. Wij danken u
voor uw vertrouwen.**

**Deze brochure zal u begeleiden
en informeren gedurende uw
zwangerschapsperiode,
uw bevalling en uw verblijf
op de materniteit.**

Het verwachten van een kind is een grote gebeurtenis, daarom zal onze hele ploeg (gynaecologen, vroedvrouwen, pediaters, sociaal medewerkers, psychologen,...) u begeleiden gedurende de hele zwangerschapsperiode om er een uniek moment van te maken.

Ons team bestaat uit mannen en vrouwen die samenwerken met als doel:

“het verzekeren van een topzorgkwaliteit zonder onderscheid te maken in wat betreft uw sociale, culturele of religieuze status”.

Onze filosofie is gebaseerd op het respect van wederzijdse waarden. Omwille van deze principes, hebt u besloten om uw zwangerschap binnen ons ziekenhuis te laten opvolgen.

INHOUDSTAFEL

1. Prenatale raadpleging	6
a. Raadplegingen Kind & Gezin	6
b. Hoog risico zwangerschap	7
c. Privé raadplegingen buiten het ziekenhuis	7
d. Raadplegingen Aquarelle	7
2. Zwangerschap en medische onderzoeken	8
a. Bloedonderzoeken	8
b. De echografieën	9
c. Monitoring	9
3. De informatiesessies	11
a. Negen maanden zwanger	11
b. De arbeid en de bevalling	11
c. Borstvoeding	12
4. Raadplegingen borstvoeding	13
5. Zich voorbereiden op de bevalling	14
a. Individuele prenatale kine-sessies	14
b. Groepsessies met een vroedvrouw	15
6. Psychologische hulp en advies	16
7. Spoedgevallen tijdens de zwangerschap	17
8. De geboorte	18
a. Mijn koffer voor de materniteit	18
b. Hoe zal de geboorte van mijn kind verlopen ?	21
c. Enkele adviezen voor de papa of uw begeleider om u te helpen tijdens de arbeid	24
d. Zich aanpassen aan het ritme van de contracties	24
e. Epidurale verdoving	26
f. De keizersnede	27
g. De inductie	28
h. De opvang van de pasgeborene	28
i. Navelstrengbloeddonatie	29

9. De eenheid Hoog Risico Zwangerschap	30
10. Uw verblijf op de materniteit	31
a. Waar ?	31
b. Uw kamer	31
c. De maaltijden	32
d. De bezoeken	32
e. De verzorging	33
f. Voeding van de pasgeborene	34
g. Borstvoeding	35
h. Flesvoeding	36
i. Vroegtijdig naar huis	36
j. De M* afdeling op de materniteit	38
k. De geboorteaangifte	39
11. De afdeling Neonatologie	40
12. Terug naar huis	42
a. Enkele aanbevelingen voor de thuiskomst	42
b. Waar moet u zich richten na uw verblijf op de materniteit	43
13. Anticonceptie na de bevalling	44
Een kleine gids “anticonceptie na de bevalling”	45
14. Uw lichaam : Postnatale kinesitherapie	48
15. Ondersteunende verenigingen voor de borstvoeding	49
16. Enkele internetsites	50
17. Tien vuistregels voor een succesvolle borstvoeding	51

1. Prenatale raadpleging

Gedurende de eerste maanden van uw zwangerschap worden de belangrijkste organen van uw kind gevormd.

Daarom is medische controle vroeg in de zwangerschap heel belangrijk.

U zult regelmatig uw dokter of vroedvrouw raadplegen gedurende de zwangerschap. Het is belangrijk om bij elke afspraak aanwezig te zijn om de evolutie van uw kind en uw eigen gezondheid na te gaan.

Organisaties die aan zwangerschapsopvolging doen.

Kind & Gezin of privé raadpleging ?

U hebt de keuze om u zwangerschap te laten opvolgen in een ziekenhuis (consultatie Kind & Gezin) of buiten het ziekenhuis via een privé gynaecoloog .

a. Raadplegingen Kind & Gezin in het UMC Sint-Pieter

Prenatale raadpleging :

Polikliniek, gebouw 200, 6e verdieping - Ingang B

Telefoon : 02 535 47 13

De prenatale raadplegingen worden terugbetaald door het ziekenfonds, Kind & Gezin of het OCMW.

De raadplegingen worden gehouden door een vroedvrouw of door een gynaecoloog van het ziekenhuis. Ze zullen u begeleiden in uw geboorteproject met toegang tot de beste onderzoeken en behandelingen.

b. Raadpleging: Hoog Risico Zwangerschap

Als u specifieke medische controle nodig heeft omwille van een belangrijk gezondheidsprobleem tijdens de zwangerschap, dan wordt u automatisch begeleid door een gespecialiseerde gynaecoloog. Men spreekt van een “hoog risico zwangerschap”.

c. Privé raadplegingen buiten het ziekenhuis

U kunt uw zwangerschap laten opvolgen in een privé praktijk buiten het ziekenhuis door een gynaecoloog of een vroedvrouw. Indien u dat wenst, kan hij of zij aanwezig zijn voor de bevalling, op voorwaarde dat het ziekenhuis waar u zal bevallen een overeenkomst heeft met de dokter of de vroedvrouw van uw keuze.

d. Raadpleging Aquarelle

Het UMC St-Pieter biedt de mogelijkheid aan om zwangere vrouwen zonder sociale zekerheid en die zich in een precare situatie bevinden, op te volgen.

Deze consultaties worden verzekerd door 2 vroedvrouwen in samenwerking met Kind & Gezin en het medisch team.

Martine Vanderkam
Linda Doerane

2. Zwangerschap en medische onderzoeken

Gedurende de zwangerschap zult u een aantal onderzoeken ondergaan.

Deze zijn niet schadelijk en hebben als doel de ontwikkeling van uw kind op te volgen.

a. Bloedonderzoeken

U zult regelmatig bloedonderzoeken ondergaan. Ze zullen voorgeschreven en uitgelegd worden door uw gynaecoloog/vroedvrouw.

Waar kan ik mijn bloedonderzoeken doen ?

Afnamecentrum Hallepoort
Waterloolaan 129 - ingang B
Maandag tot vrijdag van 7u-15u45
Tel : 02 535 31 86

Afnamecentrum César de Paepe
Cellebroersstraat 11
Maandag tot vrijdag van 7u-15u30
Tel : 02 506 72 43

b. De echografieën

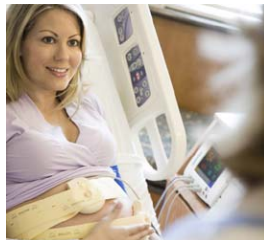
Tijdens de zwangerschap worden er 3 echografieën gedaan. Eén elk trimester: rond 12, 22 en 32 weken zwangerschap.

Voor uw afspraken echografie en monitoring
Waterloolaan 129 gebouw 200, 6e verdieping ingang B
Tel 02 535 47 06

c. Monitoring :

De monitoring wordt meestal op het einde van de zwangerschap gedaan. Door middel van de monitoring, kan men de harttonen van uw kind gedurende 30 à 60 min. beluisteren en eventuele contracties weergeven.

Indien extra onderzoeken nodig zijn zal dit uitgelegd worden tijdens uw prenatale raadpleging.

De sociale dienst van de raadpleging Kind & Gezin

Sociale dienst Kind & Gezin
Polikliniek, Ingang B
Gebouw 200, 6e verdieping
Tel 02 535 47 08

Bij de eerste raadpleging wordt u ontvangen door een medico-sociale werkneemster/werknemer die u 3 maal tijdens de zwangerschap zal ontmoeten. Hij/zij zal u helpen om eventuele administratieve formaliteiten in te vullen en eventueel informatie geven over de volgende thema's:

Voorbeelden:

- arbeidsbescherming en verbod van bepaalde werkzaamheden
- zwangerschapsverlof
- aanvraag geboortepremie
- Voeding en preventie van bepaalde ziekten zoals toxoplasmose en cytomegalie-virus
- de schadelijkheid van bepaalde geneesmiddelen en substanties zoals alcohol en drugs, tabak, toxische middelen (lood, voedsel, koolmonoxide),...
- prenatale voorlichting (door een vroedvrouw of kinesitherapeut)
- leefhygiëne, seksualiteit, sport, reizen,...
- voeding van de pasgeborene
- informatiesessies rond de bevalling, de borstvoeding en het ritme van de pasgeborene
- de signalen van beginnende arbeid of andere symptomen waarvoor u zich op het verloskwartier aanmeldt
- het charter van het verloskwartier
- de modaliteiten tijdens uw verblijf op materniteit (kamertype, prijs van de hospitalisatie, welke documenten klaar te maken, inhoud van uw valies, mogelijkheid kinderopvang tijdens uw verblijf, navelstrengbloed-donatie)
- modaliteiten en personalisatie van de bevalling
- verblijfsduur en opvolging door een vroedvrouw thuis indien u beslist het ziekenhuis vroeger te verlaten
- familieproject of contraceptie

3. De informatiesessies

Welke thema's worden behandeld ?

a. Negen maanden zwanger

U zult zich natuurlijk vragen stellen over de zwangerschap en de verschillende veranderingen in uw lichaam...

Informatie en gesprekken over de zwangerschap, uw levensstijl, voorbereiding op het ouderschap en de geboorte van uw kind.

Inschrijvingen en inlichtingen :

Secretariaat prenatale raadpleging

Tel : 02 535 47 13

b. De arbeid en de bevalling :

Vragen over de geboorte van uw kind, wanneer naar het verloskwartier komen, hoe het verblijf op verloskwartier verloopt...

Informatie en gesprekken over de eerste arbeidstekens, het onthaal, de begeleiding op het verloskwartier en de eerste zorgen aan de pasgeborene.

Deze infosessies worden gehouden door een vroedvrouw en een kinesitherapeut.

Elke 4^e maandag van de maand van 18u30 tot 20u30

Waar:

UMC Sint-Pieter Forum, Ingang C
Auditorium Bastenie

Inschrijvingen en inlichtingen :

Secretariaat prenatale raadpleging

Tel : 02 535 47 13

c. Borstvoeding

U zou graag borstvoeding willen geven en meer willen weten over de borstvoeding, de opvang van uw kind op het verloskwartier, het ritme van uw kind, uw verblijf op de materniteit, en uw terugkeer naar huis...

Informatie en gesprekken over borstvoeding, ritme, voeding, organisatie en thuiskomst.
Infosessies gegeven door een vroedvrouw en een pediater.

Elke 3^e maandag van de maand van 18u tot 20u30

Waar ?

**UMC Sint-Pieter Forum - Ingang C
Auditorium Bastenie**

Inschrijvingen en inlichtingen

**Secretariaat prenatale raadpleging
Tel : 02 535 47 13**

Men raadt de mensen aan zich in te schrijven, maar u bent altijd welkom indien u op het laatste moment beslist aan de infosessie deel te nemen.

De vaders of begeleiders zijn uiteraard welkom !

4. Raadplegingen borstvoeding

Een lactatiedeskundige (een gespecialiseerde voedvrouw in borstvoeding) organiseert raadplegingen indien u specifieke vragen hebt over de borstvoeding.

(borstchirurgie, voorgeschiedenis van falen bij borstvoeding of een abces, prematuriteit, tweelingen, kanker, anatomische afwijkingen, onzekerheid, ...)

Voor een afspraak :

Tel : 02 535 47 13

Waar ?

Prenatale raadpleging :

Polikliniek, gebouw 200, 6e verdieping

Ingang B

5. Zich voorbereiden op de bevalling?

a. Individuele prenatale kine-sessies

Vanaf de 6^e zwangerschapsmaand zijn de kinesitherapeuten tot uwer beschikking om u voor te bereiden en te informeren over de verschillende aspecten van de bevalling.

De verschillende thema's zijn :

- preventie en voorbereiding van uw lichaam tijdens de zwangerschap
- vertrek naar het verloskwartier
- het verloop van de arbeid in het verloskwartier met of zonder epidurale verdoving
- de bevalling en de verschillende posities
- massage en relaxatie van de toekomstige moeder

Gedurende deze sessies is de toekomstige vader of diegene die u bijstaat welkom in het verloskwartier.

Deze voorbereiding wordt enkel gehouden op afspraak, deze zijn individueel (niet in groep).

Het is eventueel mogelijk om de aanwezigheid van een kinesitherapeut te vragen tijdens de bevalling. De praktische modaliteiten worden besproken tijdens uw voorbereidingen.

Prenatale kine-sessies :

UMC Sint-Pieter

Campus César De Paepe

Cellebroersstraat 13

1000 Brussel

Diest gynaecologie/perineologiekliniek - 3e verdieping

Francine OYEN : 02 506 70 91 14

Benoît SCHOEFS : 0477 605 413

b. Groepssessies met een vroedvrouw

Als u meer informatie wenst over de zwangerschap en de daarbij gepaard gaande veranderingen, over de bevalling, de komst van de baby in uw gezin, dan kunt u deelnemen aan de informatiesessies die georganiseerd worden door de vroedvrouwen van het ziekenhuis.

Tijdens deze sessies kunt u ook de ervaringen delen en uitwisselen met andere zwangere vrouwen, andere toekomstige ouders.

De eerste sessie wordt voorzien rond de 24ste week van de zwangerschap.

Wij raden u aan u in te schrijven rond de 20ste week van de zwangerschap.

Voor inschrijvingen en inlichtingen :

Tel : 02 535 48 10 of aan het secretariaat prenatale raadpleging.

6. Psychologische hulp en advies

De zwangerschap en de geboorte van uw kind kunnen verschillende veranderingen veroorzaken in uw leven, uw relatie en uw gezin. In stresssituaties, angst of onzekerheid kan u altijd terecht bij uw vroedvrouw, uw dokter of sociale werknemer/werkneemster om hierover te spreken.

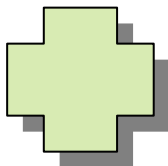
Indien nodig, zullen ze u in contact brengen met de dienst psychologie van het ziekenhuis.

Gelieve ons te informeren indien u alcohol of drugs gebruikt. Bepaalde zorgen zullen gegeven worden aan uw kind na de bevalling.

Het team van addictie parentaliteit zal u daarbij helpen. Dit multidisciplinair team bestaat uit een samenwerking van psychologen, pediaters, sociaal assistenten, enz... .

Indien u rookt, is er een afdeling tabakologie aanwezig die u zal helpen met het verminderen of stoppen met roken tijdens uw zwangerschap.

7. Spoedgevallen tijdens de zwangerschap

Hevige koorts, hoofdpijn, pijn in de buik, abnormaal vaginaal bloedverlies, verminderde bewegingen van het kind, een ongeval,...

Indien nodig kunt u altijd contact opnemen met een gynaecoloog of een vroedvrouw :

Op de prenatale afdeling :

Gebouw 200 - 6e verdieping, ingang B

Verzorgingseenheid

02 535 48 10

Van maandag tot vrijdag, van 8u30 tot 17u30

In geval van urgentie, kan u 24u./24u. terecht op het verloskwartier voor een onderzoek.

Verloskwartier:

Gebouw 600 -10^e verdieping tel : 02 535 43 12

Toegang :

Tijdens de dag : Wolstraat 105, ingang A

24u./24 : Inschrijving via de spoedgevallen :

Gebouw 600 niveau 4 ingang via de Hoogstraat 290 - ingang D

Bereid ook altijd een kleine valies voor met het volgende :

Voor de moeder :

- een oud en comfortabel nachtkleed dat u nadien mag weggoeien
- een badjas
- pantoffels
- een fles water, frisdrank, koekjes, eventueel verfrissende snoepjes
- waterspray
- wat muziek om u te ontspannen (Mp3 of CD-speler) (facultatief)

Voor de papa (of de begeleider) :

- lichte en comfortabele kledij (het is warm in de verloskamer)
- comfortabele schoenen of pantoffels
- drank, koekjes, boterhammen, fruit (de arbeid kan lang duren)
- eventueel een boek of tijdschriften om zich bezig te houden
- massageolie om uw partner te masseren tijdens de arbeid om haar te ontspannen

Voor de pasgeborene :

- een body
- een warme pyjama
- sokjes
- een paar mutsjes
- een warm deken

In de koffer voor de materniteit :

Voor de moeder :

- badhanddoeken en washandjes
- comfortabel en praktisch nachtkleed of pyjama (borstvoeding)
- borstvoedingsbeha indien nodig
- een badjas, pantoffels
- kendall kousen indien nodig (trombose kousen)
- een fles water
- kledij voor het verlaten van de materniteit

Voor de baby :

- badhanddoeken en washandjes
- body's
- pyjama's
- sokjes
- mutsjes

***Te voorzien voor een verblijf van ongeveer 5 dagen, ook al kan de duur van uw verblijf soms minder lang zijn.
(alle nieuwe kledij van het kind wassen voor eerste gebruik!)***

Er zal u een betalende materniteitsset aangeboden worden bij uw aankomst op de materniteit, bestaande uit :

- 36 luiers
- 30 maandverbanden
- 6 onderbroeken
- 1 doos borstvoedingskompresen (indien u borstvoeding geeft)

Indien u het wenst mag u deze set eventueel zelf meebrengen.

b. Hoe zal de geboorte van mijn kind verlopen ?

Mijn aankomst in het verloskwartier

Waar ?

Toegang overdag (8u-20u): Wolstraat 105, ingang A, Hoofdingang : gebouw 600, 10^e verdieping.

Toegang 24u/24 via de spoedgevallen, Ingang D, Hoogstraat 290 : gebouw 600, niveau 4

Tel : 02 535 43 12

Wanneer naar het verloskwartier gaan ?

- Als u vochtverlies heeft (uw vliezen zijn misschien gebroken),
- Als u regelmatig pijnlijke weeën heeft gedurende meer dan een uur (om de 3-4 minuten indien het uw eerste baby is en om de 5-6 minuten vanaf uw tweede baby),
- Als u bloed verliest.

Thuis, wanneer u voelt dat de arbeid begonnen is :

- Vraag aan uw man of uw partner bij u te blijven om u te helpen ontspannen.
- Als de arbeid begint, maar de contracties zijn nog niet zo sterk: ontspan u en wacht tot deze regelmatig en sterker worden
- Tijdens de contracties : probeer u te ontspannen door rustig te ademen en vraag uw partner/begeleider om uw rug te masseren.
- Aarzel niet om een (lauw) bad te nemen.

U wordt verwelkomd en begeleid door het team vroedvrouwen gedurende uw verblijf in het verloskwartier.

De vroedvrouw zal u onderzoeken bij uw aankomst en bevestigen of u wel of niet in arbeid bent.

Indien u een privé gynaecoloog, vroedvrouw of kinesitherapeut hebt, denk eraan om dit te melden aan de vroedvrouw, zodat zij deze mensen kan inlichten over uw aankomst.

Een of twee personen mogen u vergezellen in het verloskwartier.

In het verloskwartier kan u geen bezoek ontvangen.

De verblijfsduur in het verloskwartier varieert van vrouw tot vrouw.

Tijdens uw verblijf vragen wij u om uw gsm af te zetten.

De geboorte is een natuurlijk proces dat een veilige omgeving noodzaakt, zowel psychologisch als medisch.

De vroedvrouwen en de gynaecologen werken 24u/24u samen en staan paraat voor uw begeleiding tijdens de arbeid en uw bevalling .

De anesthesist en de pediater zijn 24u./24u. aanwezig in het ziekenhuis en worden opgeroepen indien nodig.

Tijdens de arbeid blijft u in het verloskwartier. Door middel van monitoring wordt uw baby nauwgezet gevolgd : de harttonen van uw kind en uw contracties worden geregistreerd.

U mag gerust drinken tijdens de arbeid (liefst heldere dranken), en waterspray gebruiken. U mag ook verfrissende snoepjes meebrengen.

Onze verloskamers zijn aangenaam ingericht met professioneel materiaal om uw welzijn en dat van uw baby nauwgezet te volgen. Dit alles gebeurt in een ontspannen en rustige sfeer.

Ons materiaal laat u en uw partner toe om comfortabele posities uit te proberen (ballen, kussens van verschillende formaten, klimraam, tapijt, ...). U kunt bewegen en wandelen in de verloskamer, dit terwijl het hartritme van uw baby gevolgd wordt, dankzij onze draadloze monitoring.

Een jacuzzi is ter uwer beschikking als u wilt ontspannen. Het bad kan de ontsluiting van de baarmoederhals bevorderen. Ook muziek kan u helpen ontspannen. Denk eraan het nodige materiaal mee te brengen om naar uw muziek te kunnen luisteren.

Tussen de contracties : probeer u te ontspannen en van houding te veranderen.

De persoon die u begeleidt kan u helpen met de relaxatieoefeningen indien u samen prenatale lessen hebt opgevolgd. Indien niet, zal de vroedvrouw hem of haar aantonen wat hij/zij kan doen om u te helpen ontspannen.

Indien u, op welk moment ook, een epidurale verdoving wenst, zal de anesthesist opgebeld worden.

Aarzel niet de hulp te vragen van de vroedvrouw als u die nodig heeft.

De vroedvrouwen en de artsen zullen met plezier uw vragen beantwoorden.

c. Enkele adviezen voor de papa of uw begeleider om u te helpen tijdens de arbeid

Thuis in beginnende arbeid

Indien de arbeid begint en de contracties licht en onregelmatig zijn, help haar om zich te ontspannen totdat de contracties regelmatig worden.

Probeer samen te ademen, masseer en ondersteun haar.

Zorg ervoor dat de personen die op dat moment aanwezig zijn, haar rust respecteren.

Herinner haar eraan dat haar inspanningen nodig zijn voor de geboorte van jullie baby.

In de verloskamer

Zorg voor comfortabele posities door gebruik te maken van de omgeving en het materiaal: bed, zetel, ballon, kussens, tapijt/matras, bad, ...

d. Zich aanpassen aan het ritme van de contracties

Tijdens een contractie: probeer u te ontspannen door rustig te ademen, vraag aan uw partner om de pijnlijke zones te masseren.

Probeer tussen twee contracties uit te rusten en profiteer ervan om eventueel van positie te veranderen, te wandelen of gebruik te maken van de ballon of het bad.

Als u gespannen of angstig bent : vraag aan de vroedvrouwen om u uit te leggen wat er allemaal gebeurt en tegelijkertijd uw partner gerust te stellen. Aarzel niet om hulp te vragen indien nodig.

Indien de arbeid goed verloopt, respecteren we uw ritme en zullen invasieve technieken (inductie, vliezen breken, perfusie plaatsen, vacuümextractie of keizersnede, episiotomie) enkel gebruikt worden indien uw gezondheid of die van uw kind in gevaar is en dit enkel nadat u de nodige informatie heeft ontvangen.

Ons ziekenhuis beschikt over een Dienst Neonatologie (NIC Neonatal Intensive Care) en een Dienst Intensieve Zorgen voor volwassenen van hoogstaande technologische kwaliteit.

e. Epidurale verdoving

Wat is een epidurale verdoving ?

Een epidurale verdoving vermindert de pijnlijke gevoelens in het onderste deel van uw lichaam. Deze techniek wordt uitgevoerd door een anesthesist.

Het wordt vaak toegepast, maar maakt mobiliteit onmogelijk.

We kiezen voor een lichte epidurale verdoving, zo kunnen we onze patiënten in verschillende posities plaatsen in het bevallingsbed.

U kan nog altijd contracties voelen (minder pijnlijk) en uw kind mee begeleiden bij de bevalling zonder dat het oncomfortabel wordt.

Hoe wordt een epidurale verdoving uitgevoerd ?

- In zittende of zijliggende positie.
- De anesthesist zal een kleine dosis lokale verdoving in de rug spuiten.
- Hij zoekt de epidurale omgeving in de rug door middel van palpatie. Hij zal een specifieke naald inbrengen tussen de twee lumbale wervels.
- Via deze naald wordt er een heel fijne katheter geplaatst in de epidurale omgeving.
- De naald wordt voorzichtig uitgehaald en de katheter blijft ter plaatse.

- De medicatie/verdooving wordt ingebracht via deze katheter.
- De pijnlijke gevoelens zullen lichtjes verdwijnen na ongeveer 8 à 10 min. na het inbrengen van de verdooving.
- De verdooving wordt regelmatig aangepast in functie van het comfort van de moeder, de gezondheid van het kind en de vooruitgang van de arbeid.

Heeft een epidurale verdooving invloed op de baby ?

Neen. De epidurale verdooving kan soms een lage bloeddruk veroorzaken bij de moeder, met als gevolg dat de harttonen van uw kind ook iets langzamer zullen kloppen, zonder enige consequenties voor het kind. De lage bloeddruk zal onmiddellijk verholpen worden.

f. De keizersnede

De keizersnede gebeurt ook in het verloskwartier in een aparte operatiezaal.

Behalve in het geval van urgentie, gebeurt een keizersnede onder epidurale verdooving. Uw partner is natuurlijk welkom en kan bij de operatie aanwezig zijn.

Bij de geboorte blijft het kind in de operatiezaal voor de eerste zorgen. Nadien wordt hij zo snel mogelijk op uw borst gelegd voor huid-op-huid contact. Dit kan ook bij uw partner gebeuren.

g. De inductie

Om medische redenen of omdat de verwachte datum verstreken is, kan uw gynaecoloog of vroedvrouw een inductie organiseren. De arbeid wordt geïnduceerd door middel van medicatie. Uw arts of vroedvrouw zal u de procedure uitleggen.

De inducties gaan door in het verloskwartier.

Het kan zijn dat de inductie niet succesvol is de eerste keer en dat u ondanks de medicatie niet in arbeid bent. Als uw gezondheid en die van uw baby het toestaan, gaat u naar huis en komt u enkele dagen later terug.

h. De opvang van de pasgeborene

Uw kind wordt onmiddellijk na de geboorte op uw borst gelegd.

Dit huid-op-huid contact duurt ongeveer 2 uur en kan ook met de vader gedeeld worden.

Uw kind zal op dat moment rustig leren ademen, zich opwarmen, zorgen voor een goede intestinale flora en kennismaken met zijn eigen leefmilieu.

Photos « la magie du nouveau né » Dr Marshall H. Klaus, Phyllis H. Klaus ed. albin michel

Dankzij dit huid-op-huid contact bestaat er een belangrijke band tussen u en uw kind.

Neem de tijd om uw kind te observeren en te leren kennen. Het eerste oogcontact is belangrijk, magisch en intens.

Wanneer uw kind honger heeft zal hij/zij specifieke tekens tonen. Dit is het moment om hem aan de borst te leggen of een flesje te geven in geval van flesvoeding.

Twee uur na de geboorte wordt uw kind gemeten, gewogen, aangekleed en krijgt hij/zij de eerste zorgen.

Wanneer uw baby vroeger geboren wordt dan voorzien, heeft uw baby soms specifieke zorgen nodig. In dit geval wordt uw baby eerst onderzocht en verzorgd door een kinderarts. Zodra zijn toestand het toelaat, wordt hij op uw borst gelegd voor het huid-op-huid contact.

i. De navelstrengbloeddonatie

Het navelstrengbloed bevat kostbare cellen die nuttig zijn bij de behandeling van bepaalde ziekten, zoals leucemie.

Als u een navelstrengbloeddonatie wenst te doen, zal de vroedvrouw of de psycholoog deze bloedafname onmiddellijk na de geboorte van uw baby doen. Deze bloedafname is absoluut niet schadelijk voor uw baby, noch voor uzelf.

Deze donatie is anoniem en gratis. Aarzel niet om meer inlichtingen te vragen bij uw vroedvrouw of gynaecoloog.

9. De eenheid hoog risico zwangerschap

Sommige vrouwen worden omwille van één of andere reden gedurende hun zwangerschap gehospitaliseerd op deze eenheid en worden ondersteund door een multidisciplinair team.

Het verblijf op deze eenheid kan soms heel lang duren, daarom probeert men deze zo aangenaam mogelijk te maken.

Moeders waarvan hun kind prematuur geboren of gehospitaliseerd is, verblijven ook op deze eenheid.

10. Uw verblijf op de materniteit

a. Waar ?

Hoofdingang – Ingang A
Wolstraat 105

Eenheid 608: Gebouw 600 8e verdieping

Tel : 02 535 43 13 of 02 535 43 15
of

Eenheid Hoog Risico Zwangerschap (408)

Gebouw 400 8e verdieping

Tel : 02 535 36 35

b. Uw kamer

U hebt de keuze tussen:

- een tweepersoonskamer (kamer met 2 bedden)
- of
- een éénpersoonskamer waarvoor u een supplement betaalt.

Er wordt een voorschot gevraagd van de kamer binnen de eerste 24u van uw hospitalisatie.

Elke kamer is voorzien van een WC, een televisie en een telefoon (enkel voorzien om telefoongesprekken te ontvangen), een koelkast en een veiligheidskoffer waarin u uw waardevolle voorwerpen kan opbergen.

In het geval van gemeenschappelijke kamers staan er voldoende douches ter uwer beschikking in de materniteit.

Eenpersoonskamers zijn voorzien van een een douche.

Indien u in een éénpersoonskamer verblijft, dan mag uw partner bij u overnachten. Een supplement zal aangerekend worden.

c. De maaltijden

Na de bevalling krijgt u een normale maaltijd, behalve als uw dokter u een bepaald dieet laat volgen.

Indien u een bepaald dieet nodig hebt, zal de diëtiste dit voor u samenstellen.

De diëtiste zal in het begin van uw verblijf langskomen om samen met u uw maaltijd te bespreken. Er wordt ook rekening gehouden met de religieuze aspecten van de patiënten.

d. De bezoeken

De bezoeken op de materniteit zijn van 15u tot 19u30.

Alleen de vader mag al vanaf 's morgens zijn vrouw bezoeken.
De bezoeken kunnen veranderd worden op medisch advies.

Voor uw eigen gezondheid en die van uw kind vragen wij u om rekening te houden met:

- te lange bezoeken
- het aantal bezoekers in uw kamer
- dat uw bezoekers uw buurvrouw niet lastig vallen

Om hygiënische redenen, veiligheid en omdat het ziekenhuis een openbare plaats is, is het verboden om in de kamers en in de gangen te roken.

e. De verzorging

De **vroedvrouwen en kinderverzorgsters** zullen u helpen bij uw eerste stap als moeder en jonge ouders zodat u zelfstandig wordt voor u terug naar huis gaat.

We proberen onze zorgen te organiseren in functie van uw rust en het ritme van uw kind.

Er worden meerdere keren per week informatiesessies gegeven in het 'salon' van de materniteit, u mag gerust met uw kind en/of partner meekomen.

De vroedvrouw of kinderverzorgster die u gaat verzorgen, zal u elke dag haar telefoonnummer geven, zodat u haar kan opbellen indien nodig.

U kan ook een beroep op haar doen wanneer uw baby wakker is en u klaar bent voor de verzorging, wanneer u of uw baby hulp nodig hebben of wanneer u vragen hebt.

Een pediater zal uw kind de eerste en laatste dag op materniteit onderzoeken en dit tijdens zijn/haar verzorging, om zijn ritme zoveel mogelijk te respecteren.

Sommige onderzoeken zullen voorgeschreven worden met de nodige informatie.

U zult vanaf het begin deelnemen aan de zorgen van uw kind. We zullen u helpen bij de luiervisseling, het bad en bij het aanleggen van de borstvoeding.

De vroedvrouwen en kinderverzorgsters zijn altijd bereid om uw vragen te beantwoorden, en zullen u helpen om de verschillende fasen in het waak- en slaapritme te herkennen, de eerste hongersignalen en het huilen van uw kind te interpreteren. Ze zullen u advies geven om u gerust te stellen. Ze zullen u uitleggen op welke tekens u moet letten om te zien of uw kind goed aangelegd is en goed drinkt.

Indien u dat wenst is er altijd een kinesitherapeut aanwezig om al eventueel aan uw postnatale gymnastiek te beginnen en u een paar oefeningen te tonen die u zelf kan doen.

We hopen u goede zorgen te bieden tijdens uw verblijf en dit door rekening te houden met uw gezondheid. We bieden psychologische ondersteuning indien nodig.

f. Voeding van de pasgeborene

Onze materniteit heeft de keuze gemaakt om borstvoeding te ondersteunen en dit omwille van de voordelen van borstvoeding. We zullen met alle respect de ouders begeleiden die voor flesvoeding hebben gekozen of dit verplicht zijn wegens een medisch probleem. Vraag uw brochure aan in functie van uw voedingskeuze.

Borst- of flesvoeding, u hebt de keuze. Informatiesessies en borstvoedingconsultaties worden georganiseerd tijdens uw zwangerschap om u te informeren zodat u de beste keuze kan maken voor uw kind.

g. Borstvoeding

Advies om het succes van uw borstvoeding te bevorderen :

- Probeer uw kind binnen het eerste uur na de bevalling aan de borst te leggen.
- Hou uw kind de eerste 24u dichtbij u om de band met uw kind te leren kennen en zijn noden te begrijpen.
- Geef enkel borstvoeding. Uw melk bevat alles wat belangrijk en nodig is voor uw kind tot de 6e maand.
- Uw kind moet 8 à 13 keer per dag aangelegd worden, en 's nachts kan dat soms iets méér zijn, dit kan variëren van dag tot dag. Het is normaal dat hij niet regelmatig is in zijn vraag voor voeding.
- Probeer gedurende de eerste weken, de tijd dat de borstvoeding goed op gang komt, geen fopspeen te geven. Fopspeen kunnen het aantal keren dat u uw baby aan de borst legt verminderen en het op gang komen van de borstvoeding vertragen. Uw kind zal meer energie verliezen op een speen dan aan de borst.
- Neem geen geneesmiddelen zonder medisch advies tijdens de borstvoedingsperiode. Sommige geneesmiddelen hebben een negatief effect op uw kind.
- Indien uw kind in de eenheid neonatologie verblijft, dan zullen de verpleegkundigen u de nodige informatie geven in verband met het afkolven en de borstvoeding.

De voordelen van borstvoeding voor uw kind ?

Het beschermt uw kind tegen gastro-enteritis, diarree, luchtweginfecties en vertraagt de ontwikkeling van allergieën.

h. Flesvoeding

Indien u gekozen heeft voor flesvoeding, of wanneer u geen borstvoeding mag geven om medische redenen, zal de pediater u de nodige informatie geven over de melk die het beste zal zijn voor uw kind. De vroedvrouw of kinderverzorgster zal u leren hoe een fles klaar te maken, te geven, te wassen, te steriliseren en te bewaren.

Bij uw terugkeer, zult u waarschijnlijk nog vragen hebben of kunnen er problemen opkomen. U mag gerust contact opnemen met de vroedvrouwen van de materniteit 24u/24u., elke dag van de week :

[Telefoon : 02 535 43 13 of 15.](tel:025354313)

i. Vroegtijdig naar huis

Als u en uw baby beiden in goeie gezondheid verkeren, raden wij u aan uw verblijf in het ziekenhuis te beperken en thuis te genieten van medische zorgen aan huis.

U kunt genieten van een persoonlijke begeleiding door een zelfstandige vroedvrouw die uw ritme en het ritme van uw baby zal respecteren.

Deze vroedvrouw kan antwoorden op uw vragen.

Deze bezoeken zijn terugbetaald door de mutualiteit, behalve het gebruikte materiaal en een deelname in de reiskosten.

Deze bezoeken worden ook terugbetaald als u geholpen wordt door het OCMW (mutualiteit en vignetten).

Als u geen mutualiteit hebt, zijn deze bezoeken niet terugbetaald, maar in bepaalde gevallen kan de vroedvrouw van Aquarelle deze bezoeken gratis uitvoeren.

U kan ook beroep doen op een vroedvrouw aan huis na uw verblijf in de kraamafdeling, zelfs als u niet vroegtijdig vertrekt :

- voor het opvolgen en begeleiden van de borstvoeding
- het opvolgen van het gewicht van uw baby of het « geel zien » (bloedafname)
- het opvolgen en begeleiden na een opname op de afdeling neonatologie
- wondverzorging
- advies en begeleiding bij flesvoeding
- alle andere adviezen en begeleiding tijdens de kraamperiode

Contact :

In Brussel en omgeving :

- Maison de la naissance : 0478 32 68 38

- Arbre de vie : 0487 07 16 95

Franstalige regio:

[Www.sage-femme.be](http://www.sage-femme.be)

Nederlandse regio:

[Www.vlov.be](http://www.vlov.be)

j. De M* afdeling op de materniteit

De eenheid M* of de materniteit met specifieke zorgen voor pasgeborenen, is een nieuwe dienst die zijn deuren geopend heeft in november 2008.

Deze dienst verwelkomt de moeders en kinderen die specifieke zorg nodig hebben na de bevalling.

Deze eenheid werd georganiseerd om zo weinig mogelijk moeder en kind te scheiden. Natuurlijk gaat het hier om kinderen die lichtjes prematuur zijn zonder enige complicatie en waardoor u ook vlugger naar huis kan gaan.

In deze kamers moet het aantal bezoekers gerespecteerd worden, maximum 2 bezoekers tegelijk.

k. De geboorteaangifte

De vader of beide ouders moeten hun kind aangeven in het gemeentehuis op de afdeling Burgerlijke Stand en dit binnen de vijftien dagen na de bevalling.

Waar ?

Gemeentehuis « Burgerlijke stand » :
Administratief Centrum van Brussel
Anspachlaan 6, 1000 Brussel
Tel : 02 218 13 22 of 02 218 22 65

Wanneer ?

Elke dag van **8u30 tot 12u30**, uitgezonderd zon- en feestdagen

Nodige papieren :

- Uw identiteitskaart
- Uw trouwboekje

Tijdens uw verblijf op de materniteit zal er een verpleegster of een sociaal assistente van de ONE of van Kind en Gezin langskomen om u te helpen met bepaalde formulieren en uitleg geven over de volgende consultaties voor de pasgeborene.

Het verlaten van de materniteit

U mag het ziekenhuis verlaten rond 14u., na medisch advies van de gynaecoloog en van de pediater.

11. De afdeling Neonatologie

Hoofdingang – Ingang A

Wolstraat 105

Eenheid 611 : Gebouw 600 11^e verdieping

Tel: 02 535 43 27

Aangepaste verzorging voor uw baby

Deze eenheid verwelkomt pasgeborenen met specifieke noden. De meesten onder hen zijn prematuren die specifieke apparatuur nodig hebben om te overleven.

Om de stress van deze kinderen die op de neonatologie verblijven te verminderen, heeft ons ziekenhuis geopteerd voor een filosofie die individueel gericht is op de noden van elk kind, samen met de ouders. De architectuur van deze eenheid die verschillende eenpersoonskamers bezit, werd opgebouwd om de kinderen te beschermen tegen lawaai en licht.

De pasgeboren prematuur wordt verzorgd in een rustige en donkere atmosfeer. De zorgen worden aangepast in functie van de gezondheid van de pasgeborene.

De signalen van een premature baby begrijpen, noodzaakt een gespecialiseerde opleiding van het verpleegkundig personeel. Deze opleiding wordt gegeven door NIDCAP (Neonatal Individual Developmental Care and Assessment Program) waarvoor het UMC Sint-Pieter het eerste geaccrediteerde centrum is in België (Brussels NIDCAP Training Center).

De pasgeboren baby's die specifieke noden vragen, zullen gehospitaliseerd worden in specifieke sectoren in functie van hun pathologie:

NIC (Neonatal Intensive Care): hier verblijven de baby's die intensieve zorg nodig hebben met apparatuur voor reanimatie.

N* (niet-intensieve neonatale eenheid): deze sector is minder technisch en is vooral bestemd voor baby's die stabiel zijn na een periode op de intensieve afdeling. In beide sectoren is de aanwezigheid van de moeder zeer belangrijk. Indien de moeder dit wenst, kan ze bij haar kind overnachten. Dit is vooral aanbevolen enkele dagen vóór het verlaten van het ziekenhuis. De aanwezigheid van de vader is natuurlijk ook heel belangrijk.

Familie, broers en zussen zijn natuurlijk welkom indien de rust gerespecteerd wordt en dit in samenspraak met de verpleegster. Men raadt max. 3 personen per kamer aan. Mensen die ziek zijn, mogen niet binnen.

Wanneer de bevalling niet verlopen is zoals verwacht, dan kan men zich hulpeloos, triestig en emotioneel moeilijk handelbaar voelen. Onze psychologen zijn aanwezig om u te begeleiden gedurende deze moeilijke periode. Wanneer de grotere prematuren (gewicht < 1500g) het ziekenhuis verlaten, worden ze verder opgevolgd door de pediaters en eventueel door de psychologen van onze eenheid, voor de verdere ontwikkeling van het kind.

12. Terug naar huis

a. Enkele aanbevelingen voor de thuiskomst

Een paar aanbevelingen om de terugkeer naar huis te vergemakkelijken in verband met uw gezondheid :

U zult bloed verliezen gedurende een periode van ongeveer een maand.

Geen bad nemen gedurende een maand.

Liefst geen seksuele betrekkingen en het gebruik van tampons vermijden gedurende een maand.

Het is aangeraden om ijzersupplementen en vitamines in te nemen.

Probeer overdag een paar momentjes te vinden om u te ontspannen. Probeer minstens 8u/dag te slapen en profiteer ervan als baby slaapt om zelf een dutje te doen.

U zult uw vroedvrouw of gynaecoloog een maand na de bevalling terugzien op consultatie. Deze afspraak is belangrijk om te weten of alles goed verlopen is en om over contraceptie te spreken.

Indien er ondertussen problemen opkomen, mag u ons gerust contacteren op volgend nummer :

Materniteit 02 535 43 13 of 02 535 43 15

b. Waar moet u zich richten na uw verblijf op de materniteit ?

De raadplegingen ONE of Kind en Gezin

Wanneer de sociale verpleegster tijdens uw verblijf op de materniteit langskomt, zal ze u het dichtstbijzijnde adres meegeven van een raadpleging in uw woongebied.

Indien u al gekozen heeft voor een pediater of privé-consult of huisdokter, kan u nog altijd bij hen terecht om de verdere ontwikkeling en evolutie van uw kind na te gaan en dit elke week en gratis. Dit geeft u de mogelijkheid om samen met andere ouders nieuwe ervaringen te delen.

Op bepaalde plaatsen wordt er zelfs babymassage voorgesteld.

De sociale verpleegsters van K&G stellen u een unieke service voor, namelijk een eerste bezoek thuis, zodat u gemakkelijk persoonlijke vragen kunt stellen in het kader van uw leefgewoontes.

De door u gekozen pediater

Pediatische raadpleging van het ziekenhuis :

02 535 43 30 of 31

Thuiszorg door vroedvrouwen

Tijdens de periode tussen uw verblijf in het ziekenhuis en uw eerste raadpleging met één van de verschillende organisaties of tegelijkertijd, kan er een vroedvrouw bij u langskomen.

13. Anticonceptie na de bevalling

Na de bevalling is het belangrijk om uw lichaam een tijdje rust te gunnen, vooraleer u terug zwanger wordt. Daarom raden de vroedvrouwen en de gynaecologen aan om stilaan na te denken over een contraceptiemiddel vooraleer u het ziekenhuis verlaat.

Al kiezen de meesten onder ons voor borstvoeding, dit beschermt ons niet 100% tegen een volgende zwangerschap en zeker niet wanneer men niet op regelmatige basis borstvoeding geeft, en als de frequentie van de borstvoeding vermindert.

Om u beter te kunnen helpen, voor uw comfort en medische situatie, stellen we u een paar contraceptiemethoden voor.

Als u voor een bepaalde methode gekozen hebt, zullen we nagaan of dit overeenkomt met uw medische toestand.

In bepaalde situaties zijn sommige contraceptiemethoden niet geschikt.

Bijvoorbeeld :

- U mag de pil of andere hormonale methoden niet gebruiken als u een diepveneuze tromboze hebt gehad.
- De keuze voor de pil is beperkt indien u lijdt aan diabetes, hypertensie of epilepsie.
- Men mag geen spiraaltje plaatsen in geval van een abnormale vorm van de baarmoeder.

Een kleine gids “anticonceptie na de bevalling”:

In geval van borstvoeding :

De borstvoedingspil

Cerazette®

Bevat enkel één soort hormoon (een progestatieve) dat melkproductie toelaat.

Moet elke dag zonder onderbreking en op hetzelfde tijdstip ingenomen worden.

Men start 10 dagen voor het 1e seksueel contact.

Deze heeft een doeltreffend effect, zelfs als het aantal borstvoedingen vermindert of als men stopt met borstvoeding.

Neveneffect: onregelmatig bloedverlies. Daarom kiezen de mensen voor een gewone pil als ze stoppen met borstvoeding.

Microlut®

Is ook een goedkope borstvoedingspil, maar verliest zijn doeltreffendheid wanneer men stopt met borstvoeding.

Deze moet elke dag ononderbroken genomen worden, op een vast tijdstip.

Men dient deze behandeling te starten 10 dagen voor het eerste seksueel contact.

In geval van flesvoeding met poedermelk :

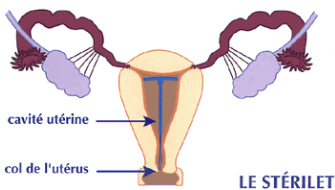
In dit geval kan men al zwanger worden vanaf de eerste maand na de bevalling. Het is dus belangrijk dat u op dat moment reeds een contraceptiemiddel hebt.

De oestro-progestatieve pil :

Deze pil wordt **3 weken na elkaar** genomen met een **stop van 1 week** waarin u uw menstruatie hebt. De keuze van de pil is bespreekbaar met uw dokter.

In geval van gastro-enteritis, het innemen van antibiotica, buikgriep of de pil vergeten gedurende 2 dagen, verliest de pil zijn effect en kan u zwanger worden. Daarom is het belangrijk om uw pil verder te nemen en gedurende 10 dagen een condoom te gebruiken of 10 dagen te wachten met seksueel contact.

In geval van borst- en/of flesvoeding :

Het spiraaltje :

Het spiraaltje is een klein voorwerp in T-vorm dat door een gynaecoloog geplaatst wordt tussen 6 weken en 6 maanden na de bevalling.

Het plaatsen van een spiraaltje kan lichtjes pijnlijk zijn.

De positie ervan wordt een maand na de plaatsing gecontroleerd met een echografie en daarna 1 keer per jaar.

Twee soorten spiraaltjes

Niet-hormonaal spiraal: Multiload®, Mithra Large®

Uw maandstonden duren langer, zijn pijnlijker en u heeft meer bloedverlies.

Hormonaal spiraal: Mirena®

- Bevat progestatieve hormonen.
- Geeft een vermindering van het bloedverlies bij de meeste vrouwen. Kan aanleiding geven tot een afwezigheid van de menstruatie in 1/5 van de gevallen.
- Deze is duurder dan de eerste.

Beide spiraaltjes bieden 5 jaar bescherming

Implantaten :

Implanon® : biedt 3 jaar bescherming

Het is een klein voorwerp, dat de vorm heeft van een lucifer en enkel progestatieve hormonen bevat. Deze wordt aan de binnenkant van de arm onder de huid geplaatst.

Het is bijna niet zichtbaar en mag onmiddellijk na de bevalling geplaatst worden.

Neveneffect: onregelmatig bloedverlies.

Het condoom :

Is het enige voorbehoedsmiddel dat u beschermt tegen seksueel overdraagbare aandoeningen. 90% efficiënt.

De injectie, waaronder de Dépôt-provera®

Een injectie die om de 3 maanden vernieuwd moet worden.

De intra-vaginale ring en de patch (zijn niet efficiënt samen met borstvoeding)

14. Uw lichaam : postnatale kinesitherapie

Vijf à zes weken na uw bevalling zal u uitgenodigd worden om contact op te nemen met uw kinesitherapeut om de toestand van uw lichaam te evalueren.

Deze sessies hebben als doel:

Uw perineale spieren te testen en/of te versterken

Wanneer het perineum versterkt is, zal de kinesitherapeut u helpen om uw tonus, stevigheid en flexibiliteit van uw lichaam terug te vinden door middel van aangepaste gym.

De pijn en ongemakkelijkheden ten gevolge van uw zwangerschap verhelpen.

Deze sessies worden gegeven door kinesisten die gespecialiseerd zijn in perineale revalidatie.

Voor inlichtingen of een afspraak

UMC Sint-Pieter campus César de Paepe

Cellebroersstraat 13

1000 Brussel

Dienst gynaecologie/ Perineologiekliniek 3e verdieping

02 506 70 91

Uw verblijf in ons ziekenhuis loopt ten einde.

Het team verloskunde van de materniteit bedankt u voor uw vertrouwen.

We hopen dat onze ondersteuning en begeleiding bevredigend was.

15. Ondersteunende verenigingen voor de borstvoeding

Infor-allaitement :

02 242 99 33

La leche leagueBelgique asbl :

02 268 85 80

Allaitement-infos de Charleroi naissance :

071 31 61 16

Breastfeeding support :

02 215 33 77

Vereniging begeleiding en bevordering van borstvoeding :

02 281 73 13

Dienst fôr kind und familie:

087 59 63 00

16. Enkele internet sites

www.infor-allaitement.be

www.allaitement.be

www.allaitement-jumeaux.com

www.lilbelgique.org

www.co-naître.net

www.borstvoeding.be

www.vbbb.be

www.belgium.be

www.portal.health.fgov.be

www.expertisecentrum-vollemaan.be

www.alternatives.be

www.jeunepapa.com

www.clairdelune.be

www.maisondelanaissance.be

www.sage-femme.be

www.vlov.be

17. Tien vuistregels voor een succesvolle borstvoeding

Onze politiek baseert zich op de filosofie van het Baby Vriendelijk Ziekenhuis. Dat wordt gesteund door Unicef en heeft de volgende 10 vuistregels opgesteld:

1. De dienst Moeder-Kind heeft een borstvoedingsbeleid op papier gezet.
2. Alle betrokken medewerkers leren de vaardigheden aan die nodig zijn voor de uitvoering van dit beleid.
3. Alle zwangere vrouwen krijgen, via de prenatale consultatie en tijdens infosessies rond borstvoeding, informatie over het belang en de praktijk van borstvoeding geven.
4. Onmiddellijk na de geboorte wordt huid-op-huid contact tussen moeder en baby toegepast. Dit draagt bij tot een goede moeder-kind-binding en een goede aanpassing van de baby op vlak van ademhaling, temperatuur, hartslag, bloedsuikergehalte, immuniteit. Moeders worden geholpen met het eerste aanleggen.
5. Elke moeder wordt geleerd hoe zij de baby moet aanleggen en hoe zij de melkproductie in stand kan houden, ook als haar baby van haar gescheiden moet worden.
6. Pasgeborenen krijgen geen andere voeding dan borstvoeding, tenzij dit door de arts wordt aanbevolen.
7. Moeder en kind blijven dag en nacht samen op de kamer. Op die manier leert de moeder de noden van haar baby kennen en kan de moeder snel reageren op honger- of andere signalen van het kind.
8. Borstvoeding op vraag wordt nagestreefd, d.w.z. telkens de baby er om vraagt.
9. Aan pasgeborenen die borstvoeding krijgen, wordt geen fopspeen gegeven, zodat zij goed aan de borst leren drinken en de melkproductie voldoende stimuleren.
10. De dienst Moeder-Kind verwijst door naar zelfstandige vroedvrouwen, lactatiekundigen, borstvoedingsorganisaties en kraamzorgcentra om, ook in de thuissituatie, de continuïteit in de begeleiding van de borstvoeding te waarborgen.

Departement Moeder-Kind

UMC Sint-Pieter

Hoogstraat 322

1000 Brussel

<http://www.umcsintpieter.be>

02 535 43 13

DEPARTEMENT MOEDER-KIND UMC SINT-PIETER

CHU St-Pierre | UMC St-Pieter

52

